

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO**

Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj
Kohezijski sklad
Evropski socialni sklad

Gospodarstvo in priložnosti za zelena delovna mesta

Brdo, 5.julij 2013

**Center
Republike Slovenije
za poklicno
izobraževanje**

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

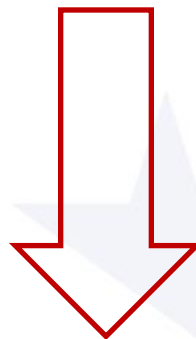
Globalni trendi: raba virov in okoljski problemi

Povečani pritiski na rabo virov:

- 20. stoletje: poraba fosilnih goriv se poveča za 12 krat, poraba virov za 34 krat
- vsak prebivalec EU: 16 ton mineralnih virov/leto, 6 ton jih izgubimo (50 % na odlagališče)
- omejen dostop do virov, ki so nujni za razvoj novih tehnologij
- svetovni trg okoljskih tehnologij in snovne učinkovitosti: je od leta 2007 zrasel za 11.8 % in je vreden približno 2.000 milijard EUR, do leta 2025 pa se bo njegova ocenjena vrednost podvojila

Okoljski problemi

podnebne spremembe, biotska raznovrstnost, načete/porušene ekosistemske storitve, onesnaženost, izguba prsti, itd.

Nekateri sistemski procesi na Zemlji	Parameter	Predlagana meja	Trenutno stanje	Predindustrijska vrednost
Podnebne spremembe	Koncentracije CO ₂ v atmosferi (ppm volumski)	350	387	280
Podnebne spremembe	Spremembe v moči sevanja (w/m ²)	1	1,5	0
Stopnja izgube biotske raznovrstnosti	Stopnja izumiranja (št. vrst na milijon vrst na leto)	10	>100	0,1 – 1
Dušikov krog (delno povezan tudi z dušikovim krogom)	Količina N ₂ , ki jo odstranimo iz atmosfere za človekovo rabo	35	121	0
Fosforov krog (delno povezan z dušikovim krogom)	Količina fosforja, ki se steka v oceane (milijoni ton/leto)	11	8,5 – 9,5	~ 1
Zmanjševanje koncentracije stratosfernega ozona	Koncentracija O ₃ (dobsonova enota)	276	283	290
Globalna raba sladke vode	Poraba sladke vode (km ³ /leto)	4.000	2.600	415

Povzeto po OECD: Towards Green Growth, 2011, na podlagi Rokström J. et al (2009), objavljeno v Nature vol 461, 24. september 2009

Identificirane prioritete SRS 2014 – 2020

Pogoj: Pravna država in učinkovit javni sektor

Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj
Kohezijski sklad
Evropski socialni sklad

Prioritete v razvojnih dokumentih:

V okviru opredeljenih prioritet smo kot bistvena za gospodarski razvoj identificirali:

- raziskave in razvoj ter inovacije,
- mala in srednja podjetja,
- zaposlovanje in usposabljanje (mladi in starejši).

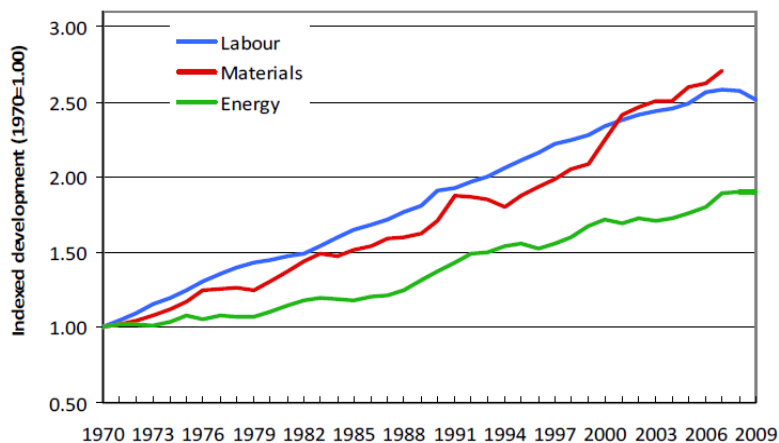
Za ta področja bo namenjenih 50 % razpoložljivih sredstev do leta 2020.

Stanje v Sloveniji – učinkovita raba virov

- Snovna produktivnost (razmerje med BDP in raba virov):
 - v letu 2009 na ravni 75 % povprečja EU; leta 2010 izboljšanje predvsem na račun nižji dejavnosti v gradbeništvu;
 - nadpovprečno visok delež stroškov surovin = manj učinkovita raba → pritsk na vire, vpliv na konkurenčnost;
 - v letu 2010 se je energetska intenzivnost gospodarstva poslabšala (pomemben prispevek ima raba energije v cestnem prometu);
(UMAR, Poročilo o razvoju 2012)

Trend spreminjanja vrednosti produktivnosti dela, energije in naravnih virov v Nemčiji

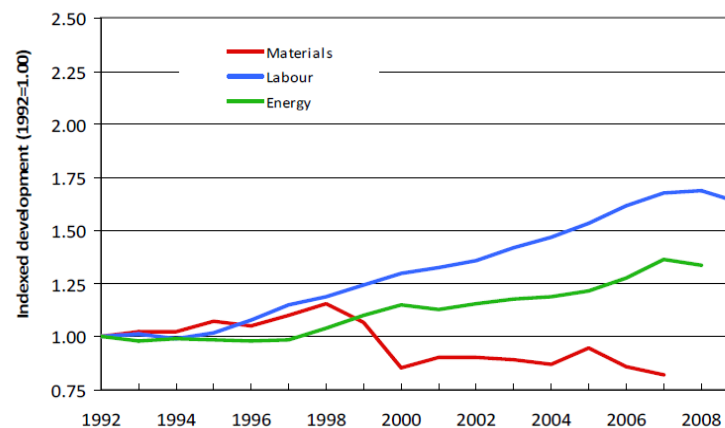
Trends in labour, materials and energy productivity, 1970-2009

Source: Total Economy Database, IFF Database, WI Database, Eurostat, OECD, IEA Database [11]

Trend spreminjanja vrednosti produktivnosti dela, energije in naravnih virov v Slovenije

Trends in labour, materials and energy productivity, 1992-2008

Source: Total Economy Database, IFF Database, WI Database, Eurostat, OECD, IEA Database [11]

Kaj o tem mislijo podjetja?

- Eurobarometer (2011): analiza odnosa MSP do eko inovacij:
 - Stroški nakupa surovin v slovenskih podjetjih:
 - v 36 % podjetij so > od 50 % vseh stroškov poslovanja
 - v 35 % podjetij so med 30 in 49 % vseh stroškov poslovanja
 - 87 % podjetnikov v EU: ene surovin bodo v naslednjih 5 – 10 letih rastle še hitreje
(Vir: http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_315_en.pdf)
- Eurobarometer (2012): MSP, učinkovita raba virov in zeleni trgi, odziv slovenskih podjetij (Vir: http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_342_fact_si_si.pdf):
 - Učinkovita raba virov:
 - 86 % podjetij (< od povprečja EU) → vsaj en ukrep za bolj učinkovito rabo virov; v 37 % je prišlo do znižanja proizvodnih stroškov
 - Zeleni trgi.
 - 36 % podjetij (> od povprečja EU) ponuja zelene izdelke in/ali storitve, 9 % jih načrtuje njihov razvoj, 54 % (< od povprečja EU) jv naslednjih dveh letih ne načrtuje njihovega razvoja; 67 % jih ponuja na domačem trgu;
 - Najbolj zaželena pomoč pri razvoju zelenih izdelkov/storitev: finančne spodbude (45 %); pomoč pri iskanju potencialnih trgov (22 %).

Potenciali Slovenije

- **Voda:** SI je v EU 27 na tretjem mestu po količini sladke vode na prebivalca
- **Obnovljivi viri energije:** lesna biomasa, sledi vodna energija, v zadnjih letih je razvoj najbolj dinamičen pri izkoriščanju sončne energije, bioplina in geotermalne energije.
 - Za inštalacijo naprav ki so bile vključene v shemo OVE do maja 2012 (216,4 MW) je bilo na letni ravni zaposlenih 2.451 oseb, za njihovo delovanje pa je bilo potrebnih 163 delovnih mest. Samo za naprave inštalirane v letu 2011, je za proizvodnjo in obratovanje naprav potrebnih neposrednih 1.078 delovnih mest
- **Povečati energijsko učinkovitost:**
 - Za doseganje ciljev, zapisanih v osnutku AN URE 2 bi v letu 2016 porabili 4.273 GWh manj energije (9%), s tem bi zagotovili tudi okrog 3.000 delovnih mest (človek/leto)
- 60 % ozemlja je pokritega z **gozdom**, ki vsebuje preko 300 milijonov m³ lesne zaloge, v letu 2011 smo posekali manj lesa, kot bi ga lahko.
 - V ustrezno urejeni gozdno-lesni verigi se lahko vrednost kubičnega metra lesa od gozda do prodanega končnega lesenega izdelka ali stavbe na trgu poveča tudi za 100 krat.
- Slovenija je ena najbolj **biotsko pestrih držav**: 30 % tujih turistov v Slovenijo privabi prav ohranjena narava

Usmeritve za prioriteto: Zeleno življenjsko okolje

- Ustvariti mednarodno uveljavljen sektor v **proizvodnji in vzdrževanju tehnologij, naprav in storitev na področju URE/OVE.**
- Povečanje URE in OVE.
- Povečevanje **snovne učinkovitosti.**
- Ukrepi za **trajnostno gospodarjenje in upravljanje z naravnimi viri.**
- Razvoj **okoljsko odgovornega turizma**, zelena infrastruktura, varstvo narave.
- Vlaganje v **učinkovit prostorski razvoj.**
- **Okoljska infrastruktura.**
- **prehranska samooskrba** in izboljšanje **konkurenčnosti živilsko predelovalne industrije.**
- **Razvoj in prilagajanje kmetijske dejavnosti** v luči prilagajanja okoljskim standardom in podnebnim spremembam ter dviga konkurenčnosti.
- Dvig **konkurenčnosti gozdarstva.**
- Dvig **konkurenčnosti morskega gospodarskega ribolova in ribogojstva.**

Ključno za to bo povezovanje na področjih: trg dela, gospodarstvo, izobraževanje in usposabljanje na vseh ravneh, znanosti in raziskav

Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj
Kohezijski sklad
Evropski socialni sklad

Primeri dobrih praks

- učinkovita električna oprema (npr.: Kolektor, Hidria, Ydria, Domel)
- obnovljivi viri energije (npr.: Bisol)
- električna vozila (npr.: Elaphe, Enstroj)
- gradnje (npr.: Trimo, Lumar)
- zapiranje snovnih poti/koncept od zibke do zibke (npr.: Julon)
- plovila, letala (npr. Seaway, Pipistrel)
- ...